

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกต โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ประกอบด้วยสถานภาพของครูต้นแบบ และการปฏิบัติงานของครูต้นแบบ (ตารางที่ 6-11)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามการรับรู้ของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ประกอบด้วยสถานภาพของผู้บริหาร และระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบ (ตารางที่ 13-17)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามการรับรู้ของครูเครือข่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ประกอบด้วยด้านสถานภาพของครูเครือข่าย และระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบ (ตารางที่ 18-22)

ตอนที่ 4 สรุปผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 5 สรุปผลการบันทึกการสังเกตการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ประกอบด้วย
สถานภาพของครูต้นแบบ และการปฏิบัติงานของครูต้นแบบ**

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล จำแนกตามสถานภาพ.

สถานภาพ	จำนวน n = 41	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	41	100
ชาย	0	0
2. อายุ		
41-45 ปี	9	22.0
46-50 ปี	26	63.4
มากกว่า 50 ปี	6	14.6
3. วุฒิกการศึกษา		
ปริญญาตรี	33	80.5
ปริญญาโท	8	19.5
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
5-10 ปี	1	2.4
11-15 ปี	2	4.9
16-20 ปี	1	2.4
21-25 ปี	17	41.5
26-30 ปี	15	36.6
มากกว่า 30 ปี	5	12.2

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล จำแนกตามสถานภาพ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	n = 41	
5. ได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบ		
พ.ศ. 2541	3	7.3
พ.ศ. 2542	7	17.1
พ.ศ. 2543	14	34.1
พ.ศ. 2544	17	41.5

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ครูต้นแบบระดับอนุบาลเป็นเพศหญิง ร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-50 ปี ร้อยละ 63.4 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 80.5 มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว 21-25 ปี ร้อยละ 41.5 และได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบ ในปี พ.ศ. 2544 ร้อยละ 41.5

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน

การปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
	n = 41	
1. การทำแผนการจัดกิจกรรม มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าโดย		
- จัดทำแผนเป็นรายสัปดาห์	21	51.2
- จัดทำแผนรายปีการศึกษา	11	26.8
- จัดทำแผนเป็นภาคการศึกษา	7	17.1
- จัดทำแผนเป็นรายเดือน	1	2.4
- จัดทำแผนเป็นวันต่อวัน	1	2.4

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	จำนวน n = 41	ร้อยละ
2. การจัดกิจกรรมบนพื้นฐานของพระราชบัญญัติ การศึกษาพุทธศักราช 2542		
- จัดทุกครั้ง	22	53.7
- จัดบ่อยครั้ง	19	46.3
3. การนำนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน		
- มี	41	100
4. สื่อและอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ได้มาจาก		
- การผลิตขึ้นใช้เอง	20	48.8
- วัสดุธรรมชาติ	9	22.0
- การสั่งซื้อ	6	14.6
- เศษวัสดุเหลือใช้	6	14.6
5. วิธีการนำทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน		
- ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดทำสื่อและอุปกรณ์	17	41.4
- ผู้สอนเป็นผู้จัดหาและลงมือทำด้วยตนเอง	13	31.7
- ผู้สอนนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน	9	22.0
- ผู้สอนและผู้ร่วมงานใน โรงเรียนช่วยกันจัดทำเพื่อใช้ร่วมกัน	2	4.9
6. ได้จัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้กับเด็ก อย่างเพียงพอสำหรับการใช้งาน		
- เพียงพอทุกครั้ง	31	75.6
- เพียงพอบ้างเป็นบางครั้ง	10	24.4

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	จำนวน n = 41	ร้อยละ
7. มีการประเมินผลผู้เรียนในด้านกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง		
- ประเมินทุกครั้งหลังการจัดกิจกรรม	33	80.5
- ประเมินสัปดาห์ละครั้ง	4	9.8
- ประเมินสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	2	4.9
- ประเมินเดือนละครั้ง	2	4.9
8. จัดให้เด็กทำเพิ่มสะสมผลงานของตนเอง		
- สัปดาห์ละครั้ง	14	34.2
- เดือนละครั้ง	11	26.8
- จัดทำทุกวัน	9	22.0
- สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	6	14.6
- ไม่จัดทำ	1	2.4
9. วิธีการที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมศักยภาพเด็กเป็นรายบุคคล		
- จัดสื่อผสมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียน	18	43.9
- จัดกิจกรรมให้เด็กทำงานตามลำพัง เช่น ศิลปะสร้างสรรค์ 12 เกมการศึกษา เล่นตามมุม(เสรี)	12	29.3
- จัดทำแผนการเรียนรู้เป็นรายบุคคล	7	17.1
- จัดกิจกรรมกลุ่มย่อย	2	4.9
- จัดให้มีการเรียนเสริมตอนเย็นสำหรับเด็กบางคน	2	4.9

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ครูต้นแบบส่วนใหญ่ได้ทำแผนการจัดกิจกรรมโดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเป็นรายสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 51.2 มีการจัดกิจกรรมบนพื้นฐานของพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 ทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.7 มีการนำนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100 นอกจากนี้สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ใน

การจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ได้มาจากการผลิตชิ้นใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 48.8 ซึ่งส่วนใหญ่นำทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน โดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 41.4 มีการจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้กับเด็กอย่างเพียงพอสำหรับการใช้งานทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.6 มีการประเมินผลผู้เรียนในด้านกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยประเมินทุกครั้งหลังการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 80.5 มีการจัดให้เด็กทำเพิ่มสะสมผลงานของตนเองสัปดาห์ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.2 และส่วนใหญ่มีวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมศักยภาพเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดสื่อผสมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 43.9

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการครองตนของครู

การปฏิบัติงาน	จำนวน n = 41	ร้อยละ
1. ทำวิจัยในชั้นเรียน		
- ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง	31	75.6
- ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	7	17.1
- เดือนละ 1 ครั้ง	3	7.3
2. ชื่นชม และภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง		
- ภาคภูมิใจ	41	100
3. เมื่อผู้อื่นพูดถึงวิชาชีพครูในทางเสื่อมเสีย เช่น การแต่งกายที่ไม่เหมาะสมของครูบางคน หรือการประพฤติตัวไม่เหมาะสมของครูบางคน เป็นต้น มีความรู้สึก		
- รู้สึกเสียใจ	22	53.6
- รู้สึกเห็นด้วย	10	24.4
- รู้สึกเฉย ๆ	9	22.0

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการครองตน
ของครู (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
	n = 41	
4. มีโอกาสเข้ามาช่วยในการจัดการงานธุรการของโรงเรียน		
- ช่วยด้านเอกสาร เช่น การทำจดหมายต่าง ๆ	19	46.3
- ไม่มีโอกาสเข้ามาช่วย	13	31.7
- ช่วยในการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของโรงเรียน	4	9.8
- ช่วยในการจัดทำบัญชีพัสดุ	3	7.3
- ช่วยในการเช็คเวลาการเซ็นชื่อปฏิบัติงาน	2	4.9
5. ช่วยจัดการงานธุรการ		
- ไม่ได้ช่วยจัดการงานธุรการ เพราะไม่มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือช่วยเฉพาะงานที่ได้รับมอบหมาย	22	53.7
- ทุกวัน	7	17.1
- เฉพาะเวลาที่ฝ่ายธุรการขาดบุคลากร	6	14.6
- 1 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	3	7.3
- มากกว่า 1 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	3	7.3
6. เมื่อโรงเรียนจัดการประชุม/อบรม ได้เข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้น		
- เข้าร่วมทุกครั้ง	34	82.9
- เข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมที่มีหน้าที่รับผิดชอบ	7	17.1
7. ได้มีโอกาสเป็นผู้ริเริ่มโครงการหรือเป็นผู้ประสานงาน		
โครงการในการจัดประชุม/อบรมทางวิชาการ		
- เคย	40	97.6
- ไม่เคย	1	2.4

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการครองตน
ของครู (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	จำนวน n = 41	ร้อยละ
8. ได้มีส่วนร่วมในการดูแลงานด้านการจัดสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน		
- มีส่วนร่วมทุกครั้ง	24	58.5
- มีส่วนร่วมเป็นบางครั้ง	17	41.5
9. งานด้านการดูแลอาคาร/สถานที่ มีความเกี่ยวข้องและ สำคัญกับการเป็นครูในระดับปฐมวัย		
- เกี่ยวข้อง และสำคัญ	40	97.6
- ไม่เกี่ยวข้อง และไม่สำคัญ	1	2.4
10. การจัดปฐมนิเทศครูเครือข่าย		
- มีความสำคัญ	41	100
11. เปิดโอกาสให้ครูเครือข่ายได้แสดงความคิดเห็น		
- ให้แสดงความคิดเห็นทุกครั้ง	28	68.3
- ให้แสดงความคิดเห็นตามแต่โอกาสหรือเวลาจะอำนวย	11	26.8
- ให้แสดงความคิดเห็นเฉพาะเรื่องที่คิดว่าเป็นปัญหา	1	2.4
- ไม่มีการเปิดโอกาส	1	2.4
12. ให้ความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่าย การเรียนรู้กับครูเครือข่าย		
- จัดการประชุมกลุ่มย่อยกับครูเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	18	43.9
- เมื่อมีการประชุม/อบรมทางวิชาการ พยายามให้ครูเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม/อบรมนั้น	14	34.1
- ให้ออกกำลังกายกับครูเครือข่ายอย่างเต็มที่ในการขอคำแนะนำต่าง ๆ	9	22.0

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการครองตน
ของครู (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
	n = 41	
13. เมื่อครูเครือข่ายต้องการคำแนะนำหรือต้องการคำปรึกษา มีการจัดสรรเวลาในการให้คำปรึกษานั้น		
- ปรึกษาได้ตลอดเวลา	37	90.2
- ปรึกษาได้เฉพาะนอกเวลางาน	3	7.3
- ปรึกษาได้เฉพาะเวลานัด	1	2.4
14. เข้าไปดูการปฏิบัติงานของครูเครือข่าย		
- มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้ง	19	46.3
- มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเป็นบางครั้ง	15	36.6
- ไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า	5	12.2
- ไม่มีการเข้าไปดู	2	4.9
15. เมื่อครูเครือข่ายพบปัญหาในการปฏิบัติงาน มีวิธีการในการแนะนำ เพื่อแก้ปัญหานั้น		
- แนะนำแนวทางการแก้ปัญหาทั้งหมดกับครูเครือข่าย เป็นรายบุคคล	19	46.3
- จัดการประชุมเพื่อรวมกลุ่มครูเครือข่าย แล้วมาร่วมกันคิดหาแนวทางการแก้ปัญหา	13	31.7
- แนะนำให้ครูเครือข่ายไปศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำความรู้ เหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา	9	22.0
16. เมื่อมีโอกาสได้เข้าร่วมการประชุม/อบรมทางวิชาการ แล้วจะนำความรู้ที่ได้เหล่านั้นมาขยายผลต่อครูเครือข่าย โดย		
- จัดการประชุมกลุ่มย่อยกับครูเครือข่าย	31	75.6
- ขยายผลความรู้กับครูเครือข่ายเป็นรายบุคคล	7	17.1
- จัดทำจดหมายข่าวให้กับครูเครือข่าย	3	7.3

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการครองตนของครู (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
	n = 41	
17. ครูเครือข่ายได้มีโอกาสจัดการประชุม/อบรมทางวิชาการ โดย		
- เป็นผู้ร่วมดำเนินงานกับครูต้นแบบ	33	80.5
- เป็นผู้ร่วมดำเนินงานกับผู้ร่วมงาน	4	9.8
- เป็นหัวหน้าในการดำเนินงาน	2	4.9
- ไม่มีโอกาสได้จัด	2	4.9
18. มีโอกาสให้ครูเครือข่ายได้ประเมินตนเอง		
- ประเมินจากเอกสารที่จัดทำขึ้น	12	29.3
- ประเมินจากการจดบันทึกการทำงาน	11	26.8
- ประเมินจากความสนใจในการร่วมกิจกรรมของเด็ก	9	22.0
- ประเมินจากการเช็ครายการงานที่ปฏิบัติ	7	17.1
- ประเมินจากการทำแบบทดสอบ	2	4.9
19. เมื่อมีการประเมินผลแล้วได้นำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ประโยชน์ โดย		
- นำผลการประเมินมาประชุมร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการทำงานต่อไป	27	65.9
- นำผลการประเมินมาปรับปรุงการทำงานของครูเครือข่ายเป็นรายบุคคล	8	19.5
- นำมาเก็บเป็นข้อมูลประวัติการทำงาน	5	12.2
- ไม่ได้นำไปใช้	1	2.4

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ครูต้นแบบส่วนใหญ่ทำวิจัยในชั้นเรียนภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.6 ครูต้นแบบชื่นชม และภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ส่วนใหญ่มีความรู้สึกเสียใจ เมื่อผู้อื่นพูดถึงวิชาชีพครูในทางเสื่อมเสีย คิดเป็นร้อยละ 53.6 นอกจากนี้ครูต้นแบบส่วนใหญ่มีโอกาสเข้ามาช่วยในการจัดการงานธุรการของโรงเรียน ด้าน

เอกสาร คิดเป็นร้อยละ 46.3 ส่วนที่ไม่ได้ช่วยจัดการงานธุรการ เพราะไม่มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือช่วยเฉพาะงานที่ได้รับมอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 53.7 เข้าร่วมกิจกรรมเมื่อโรงเรียนจัดการประชุม/อบรมทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.9 มีโอกาสเป็นผู้ริเริ่มโครงการหรือเป็นผู้ประสานงานโครงการในการจัดประชุม/อบรมทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 97.6 มีส่วนร่วมในการดูแลงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.5 ครูต้นแบบส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่างานด้านการดูแลอาคาร/สถานที่มีความเกี่ยวข้องและสำคัญกับการเป็นครูในระดับปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 97.6 ครูต้นแบบเห็นความสำคัญของการจัดการปฐมนิเทศครูเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 100 โดยส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้ครูเครือข่ายได้แสดงความคิดเห็นทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 68.3 ให้ความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับครูเครือข่าย โดยจัดการประชุมกลุ่มย่อยกับครูเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 43.9 มีการจัดสรรเวลาในการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่ครูเครือข่ายตลอดเวลา คิดเป็นร้อยละ 90.2 ส่วนการเข้าไปดูการปฏิบัติงานของครูเครือข่ายมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.3 ครูต้นแบบส่วนใหญ่ได้แนะนำแนวทางการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานกับครูเครือข่ายเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 46.3 เมื่อมีโอกาสได้เข้าร่วมการประชุม/อบรมทางวิชาการแล้วส่วนใหญ่นำความรู้ที่ได้มาขยายผลต่อครูเครือข่าย โดยจัดการประชุมกลุ่มย่อย คิดเป็นร้อยละ 75.6 ในส่วนของครูเครือข่ายได้มีโอกาสในการจัดการประชุม/อบรมทางวิชาการ โดยเป็นผู้ร่วมดำเนินงานกับครูต้นแบบ คิดเป็นร้อยละ 80.5 ครูต้นแบบส่วนใหญ่มีโอกาสให้ครูเครือข่ายได้ประเมินตนเอง จากเอกสารที่จัดทำขึ้น คิดเป็นร้อยละ 29.3 และนำผลที่ได้จากการประเมินมาประชุมร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการทำงานต่อไป คิดเป็นร้อยละ 65.9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับชุมชน

การปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
n = 41		
1. การมีส่วนร่วมในการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบ้าน กับโรงเรียน		
- มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ให้ความรู้กับผู้ปกครองในการประชุม	18	43.9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับชุมชน (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	จำนวน n = 41	ร้อยละ
- มีส่วนร่วมในการเรียนเชิญผู้ปกครองในการเข้าร่วมการประชุม	9	22.0
- มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ดำเนินการในการประชุม	8	19.5
- มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดสถานที่ประชุม	6	14.6
2. โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และใช้แหล่งวิทยากรชุมชนให้เป็นประโยชน์		
- จัดกิจกรรม	40	97.6
- ไม่ได้จัดกิจกรรมเหล่านั้น	1	2.4
3. โรงเรียนได้รับเชิญในการไปร่วมกิจกรรมกับชุมชน		
- บางครั้งที่มีกิจกรรม	19	46.3
- ทุกครั้งที่มีกิจกรรม	18	43.9
- เฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก	4	9.8
4. เมื่อมีการจัดงานขึ้นในโรงเรียน ควรเปิดกว้างให้บุคคลภายนอกทั้งผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงาน		
- เข้ามาร่วมสนับสนุนด้านงบประมาณ	15	36.6
- เข้ามาร่วมในการจัดหาวัสดุ/อุปกรณ์	12	29.3
- เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงาน/สถานที่	9	22.0
- เข้ามาเป็นเพียงผู้ร่วมงาน	5	12.2

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงานด้านการประสานงาน กับชุมชน (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
	n = 41	
5. ได้มีการจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม		
ของผู้ปกครองและชุมชน		
- สังเกตและสอบถามจากผู้ปกครองว่ามีความถนัดและสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรพิเศษในการจัดกิจกรรมให้เด็ก	21	51.2
- จัดให้มีกิจกรรมที่เด็กได้มีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน 10 เช่น การจัดทำงานประดิษฐ์อย่างง่าย เป็นต้น		24.4
- ศึกษาว่าแหล่งชุมชนนั้นมีสิ่งใดที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน	9	22.0
- ไม่มีการจัด	1	2.4

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ครูต้นแบบได้มีส่วนร่วมในการจัดการปฐมนิเทศผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน โดยเป็นผู้ให้ความรู้กับผู้ปกครองในการประชุม คิดเป็นร้อยละ 43.9 โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และใช้แหล่งวิทยากรชุมชนให้เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 97.6 โรงเรียนได้รับเชิญในการไปร่วมกิจกรรมกับชุมชนเป็นบางครั้งที่มีกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 46.3 โรงเรียนเปิดกว้างให้บุคคลภายนอกทั้งผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงาน ด้วยการสนับสนุนด้านงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 36.6 ครูต้นแบบส่วนใหญ่ได้มีการจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โดยสังเกตและสอบถามจากผู้ปกครองว่ามีความถนัด และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรพิเศษในการจัดกิจกรรมให้เด็ก คิดเป็นร้อยละ

51.2

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงาน โดยเรียงลำดับตามความสำคัญของการปฏิบัติงานใน 3 อันดับแรก

การปฏิบัติงาน (เรียงลำดับตามความสำคัญ 3 อันดับแรก)	จำนวน n = 41	ร้อยละ
1. วิธีการวางแผนการจัดกิจกรรม โดยให้เด็กมีส่วนร่วม		
- สังเกตจากพฤติกรรมและความสนใจของเด็ก	16	39.0
- ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน	13	31.7
- สอบถามเด็กเป็นรายบุคคล	9	22.0
2. การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตาม ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ		
- เด็กได้มีโอกาเลือกทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ	13	31.7
- จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเด็กได้มีตัวเลือกเพิ่มมากขึ้น	12	29.3
- เด็กได้ออกมาแสดงความสามารถหน้าห้องเรียน	7	17.1
3. วิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามสภาพจริง		
- ประเมินจากการร่วมกิจกรรมของเด็ก	14	34.1
- ประเมินจากผลงานของเด็ก	13	31.7
- ประเมินจากเพิ่มสะสมผลงาน	7	17.1
4. การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออกและ เข้าร่วมกิจกรรม		
- จัดกิจกรรมที่เอื้อให้เด็กทุกคนได้แสดงออก	21	51.2
- จัดให้เด็กออกมาเล่าข่าวหน้าชั้นเรียน	12	29.3
- ให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมกับเด็กห้องอื่น	4	9.8
5. การจัดกิจกรรมเสริมที่นอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตร โดยจัด		
- กิจกรรมตามความสนใจของเด็ก	33	80.5
- กิจกรรมตามวันสำคัญ	6	14.6
- กิจกรรมตามโอกาสพิเศษ	2	4.9

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงาน โดยเรียงลำดับตามความสำคัญของการปฏิบัติงานใน 3 อันดับแรก (ต่อ)

การปฏิบัติงาน (เรียงลำดับตามความสำคัญ 3 อันดับแรก)	จำนวน n = 41	ร้อยละ
6. การจัดกิจกรรมเสริมให้เด็ก พิจารณาจาก		
- ความต้องการของเด็ก	37	90.2
- ความต้องการของผู้ปกครอง	2	4.9
- ความต้องการของผู้สอน	1	2.4
7. วิธีในการประเมินพัฒนาการเด็ก		
- ประเมินพัฒนาการจากการสังเกต	33	80.5
- ประเมินพัฒนาการจากการร่วมกิจกรรม	5	12.2
- ประเมินพัฒนาการจากเพิ่มสะสมผลงาน	3	7.3
8. การนำผลการประเมินไปใช้ โดย		
- นำมาเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนการจัดกิจกรรม ครั้งต่อไป	32	78.0
- นำผลการประเมินมาประชุมร่วมกับผู้สอนท่านอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก	4	9.8
- นำผลการประเมินที่ได้แจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อเป็น ข้อมูลในการช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กต่อไป	3	7.3
9. แสวงหาความรู้และสนใจรับรู้ข่าวสารในวงวิชาชีพครู		
- รับข่าวสารจากการเข้าร่วมประชุม/อบรม	18	43.9
- ศึกษาจากวารสารต่าง ๆ ในวงวิชาชีพ	17	41.5
- รับฟังจากสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์	6	14.6

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงาน โดยเรียงลำดับตามความสำคัญของการปฏิบัติงานใน 3 อันดับแรก (ต่อ)

การปฏิบัติงาน (เรียงลำดับตามความสำคัญ 3 อันดับแรก)	จำนวน n = 41	ร้อยละ
10. เลือกใช้วิธีการในการที่จะประชาสัมพันธ์ข่าวสาร จากทางโรงเรียนสู่ชุมชนและผู้ปกครอง		
- จัดทำจดหมายข่าว	15	36.6
- บอกผู้ปกครองโดยตรง	10	24.4
- จัดทำป้ายขนาดใหญ่หน้าโรงเรียน	6	14.6
11. การจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม โดย		
- ให้อาจารย์พิเศษคือคนในชุมชนที่มี ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เข้ามาจัดกิจกรรมให้เด็ก	25	61.0
- พาเด็กออกไปศึกษานอกสถานที่ โดยการ พาเด็กไปร่วมกิจกรรมกับผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ	12	29.3
- เมื่อชุมชนมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญา ท้องถิ่นก็พาเด็กออกไปร่วมกิจกรรมกับชุมชน	4	9.8
12. ถ้าวรรับหน้าที่ในการจัดการปฐมนิเทศครูเครือข่าย จะจัดปฐมนิเทศ		
- การจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก	20	48.8
- การทำงานของครูต้นแบบ	13	31.7
- การจัดประชุม/อบรมทางวิชาการ	8	19.5

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ครูต้นแบบส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1 ในเรื่องวิธีการวางแผนการจัดกิจกรรม โดยให้เด็กมีส่วนร่วมซึ่งสังเกตจากพฤติกรรมและความสนใจของเด็ก คิดเป็น ร้อยละ 39 ส่วนเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ คิดเป็นร้อยละ 31.7 ครูต้นแบบส่วนใหญ่มีวิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามสภาพจริงโดยประเมินจากการร่วมกิจกรรมของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 34.1 การจัดกิจกรรมที่เอื้อให้เด็กทุกคนได้

กล้าแสดงออกและเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 51.2 การจัดกิจกรรมเสริมที่นอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตร ตามความสนใจของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 80.5 ครูต้นแบบส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมให้เด็ก โดยพิจารณาจากความต้องการของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 90.2 ส่วนวิธีในการประเมินพัฒนาการเด็กใช้การสังเกต คิดเป็นร้อยละ 80.5 การนำผลการประเมินไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป คิดเป็นร้อยละ 78 ครูต้นแบบส่วนใหญ่แสวงหาความรู้และสนใจเกี่ยวกับวิชาชีพจากการเข้าร่วมประชุม/อบรม คิดเป็นร้อยละ 43.9 ส่วนการเลือกใช้วิธีการในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารจากทางโรงเรียนสู่ชุมชนและผู้ปกครองโดยการจัดทำจดหมายข่าว คิดเป็นร้อยละ 36.6 การจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม โดยคนในชุมชนที่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 61 เมื่อครูต้นแบบได้รับหน้าที่ในการจัดการปฐมนิเทศครูเครือข่ายจะจัดปฐมนิเทศในเรื่องการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 48.8

ตารางที่ 11 ร้อยละของภาระงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามช่วงเวลา

เวลา วัน	7.00-8.00น.	8.00-9.00น.	9.00-10.00น.	10.00-11.00น.	11.00-12.00น.	12.00-13.00น.	13.00-14.00น.	14.00-15.00น.	15.00-16.00น.	16.00-17.00น.	17.00-18.00น.
จันทร์	0	64.86	91.89	97.3	56.76	16.22	62.16	72.97	43.24	8.11	0
อังคาร	0	64.86	91.89	97.3	56.76	16.22	62.16	72.97	43.24	8.11	0
พุธ	0	64.86	91.89	97.3	56.76	16.22	62.16	72.97	43.24	8.11	0
พฤหัสบดี	0	64.86	91.89	97.3	56.76	16.22	62.16	72.97	43.24	2.7	0
ศุกร์	0	64.86	91.89	97.3	54.05	16.22	62.16	72.97	43.24	2.7	0
เสาร์	5.41	5.41	13.51	10.81	10.81	2.7	8.11	5.41	2.7	2.7	2.7
อาทิตย์	0	0	8.11	5.41	5.41	2.7	5.41	2.7	2.7	0	2.7

ตารางที่ 11 ภาระงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูต้นแบบส่วนใหญ่เริ่มปฏิบัติภาระงานด้านการจัดการเรียนการสอนในช่วงเวลา 8.00 น. และสิ้นสุดในช่วงเวลา 17.00 น. โดยส่วนมากการปฏิบัติภาระงานจะอยู่ในช่วงเวลา 8.00-12.00 น. และ ช่วงเวลา 13.00-15.00 น. ของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ซึ่งช่วงเวลาที่ครูต้นแบบมีภาระงานด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด คือ ช่วงเวลา 10.00-11.00 น. ของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 97.30 รองลงมา คือ ช่วงเวลา 9.00-10.00 น. ของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 91.89 ส่วนวันเสาร์และวันอาทิตย์ มีครูต้นแบบบางส่วนปฏิบัติภาระงานด้านการจัดการเรียนการสอน แต่เป็นส่วนน้อย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยของภาระงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล

การปฏิบัติงานตามภาระงาน	ค่าเฉลี่ย	
	ชั่วโมง/เดือน	นาที/วัน
ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์	9.07	24.74
ด้านธุรการ	5.77	15.74
ด้านบริการชุมชน	4.99	13.61
ด้านส่งเสริมวิชาการ	6.64	18.11
ด้านอาคาร / สถานที่	5.17	14.10
ด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียน	3.31	9.03
ด้านดูแลครูเครือข่าย	6.04	16.47
ด้านงานจร	4.31	11.75

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ในหนึ่งวันครูต้นแบบให้เวลากับการปฏิบัติภาระงานด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์มากที่สุด รองลงมาคือภาระงานด้านส่งเสริมวิชาการ ส่วนภาระงานที่ให้เวลาน้อยที่สุด คือ ภาระงานด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียน

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามการรับรู้ของผู้บริหารเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานของ
ครุต้นแบบระดับอนุบาล ประกอบด้วยสถานภาพของผู้บริหาร และระดับการปฏิบัติงาน
ของครุต้นแบบ**

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน n = 39	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	3	7.7
ชาย	36	92.3
2. อายุ		
41-45 ปี	5	12.8
46-50 ปี	16	41.0
51-55 ปี	8	20.5
56-60 ปี	10	25.6
3. วุฒิกการศึกษา		
ปริญญาตรี	15	38.5
ปริญญาโท	24	61.5
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
5-10 ปี	1	2.6
11-15 ปี	2	5.1
16-20 ปี	2	5.1
21-25 ปี	12	30.8
26-30 ปี	17	43.6
มากกว่า 30 ปี	5	12.8

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 92.3 มีอายุระหว่าง 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.0 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 61.5 และมีประสบการณ์ในการทำงาน มาแล้ว 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.6

ตารางที่ 14 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.47	0.61	ดี
2. ด้านการครองตนของครู	3.56	0.55	ดีมาก
3. ด้านการประสานงานกับชุมชน	3.49	0.61	ดี

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูต้นแบบปฏิบัติงานด้านการครองตนของครู จัดอยู่ในระดับดีมาก ในส่วนของการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงานกับชุมชน จัดอยู่ในระดับดี

ตารางที่ 15 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการจัดการเรียนการสอน

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นในการวางแผนการเรียนการสอน	3.31	0.65	ดี
2. มีการนำเสนอแผนการจัดกิจกรรมให้กับผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่ายอนุบาล ตรวจพิจารณาก่อนการปฏิบัติจริง	3.46	0.68	ดี

ตารางที่ 15 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
3. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ	3.72	0.46	ดีมาก
4. นำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.56	0.55	ดีมาก
5. จัดเตรียมสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับผู้เรียน	3.56	0.60	ดีมาก
6. ใช้สื่อ และวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	3.62	0.54	ดีมาก
7. นำทรัพยากรและวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาจัดทำสื่อการเรียนการสอน	3.44	0.68	ดี
8. ประเมินผลทุกครั้งหลังการจัดกิจกรรม	3.33	0.62	ดี
9. ประเมินผลการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	3.46	0.60	ดี
10. จัดเก็บผลการประเมินอย่างเป็นระบบ	3.38	0.59	ดี
11. นำผลการประเมินมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป	3.38	0.59	ดี

ตารางที่ 15 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
12. จัดทำแผนการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล	3.41	0.72	ดี
13. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย	3.51	0.60	ดีมาก
14. จัดกิจกรรมเสริมให้กับเด็กตามความต้องการของเด็ก	3.33	0.62	ดี
15. จัดกิจกรรมเสริมที่เป็นไปตามเทศกาลหรือวันสำคัญ	3.51	0.64	ดีมาก
16. จัดกิจกรรมเสริมทางด้านประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	3.44	0.64	ดี
17. สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.49	0.56	ดี
18. รายงานผลการประเมินพัฒนาการให้กับผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง	3.46	0.64	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.47	0.61	ดี

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูต้นแบบปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 จัดอยู่ในระดับดี ประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่จัดอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 6 ข้อ จัดอยู่ในระดับดี จำนวน 12 ข้อ โดยครูต้นแบบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.72 รองลงมาคือการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ย 3.62

ตารางที่ 16 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการครองตนของครู

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. ปฏิบัติตนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา	3.69	0.47	ดีมาก
2. เข้าร่วมการประชุม/อบรมทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	3.62	0.54	ดีมาก
3. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ	3.74	0.44	ดีมาก
4. มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน	3.74	0.44	ดีมาก
5. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก	3.69	0.47	ดีมาก
6. เป็นผู้ตรงต่อเวลา	3.67	0.48	ดีมาก
7. ช่วยเหลืองานด้านธุรการของโรงเรียน	3.41	0.72	ดี
8. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.79	0.41	ดีมาก
9. มีส่วนร่วมในการจัดประชุม/อบรม	3.79	0.41	ดีมาก
10. เป็นวิทยากรในการประชุม/อบรมทางวิชาการ	3.69	0.52	ดีมาก

ตารางที่ 16 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการครองตน
ของครู (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
11. จัดทำเอกสารการประชุม/อบรม	3.51	0.60	ดีมาก
12. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของอาคาร/สถานที่ ที่จัดให้กับเด็ก	3.51	0.56	ดีมาก
13. ไม่นิ่งนอนใจเมื่อพบเห็นสิ่ง ที่ไม่ปลอดภัยภายในโรงเรียน	3.67	0.53	ดีมาก
14. ร่วมดูแล รักษาสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน	3.62	0.54	ดีมาก
15. จัดการปฐมนิเทศครูเครือข่าย	3.44	0.60	ดี
16. เปิดโอกาสให้ครูเครือข่ายได้ แสดงความคิดเห็น	3.46	0.56	ดี
17. ใช้เวลาครูเครือข่ายในการ ขอคำปรึกษาอย่างเต็มที่	3.44	0.55	ดี
18. จัดให้ครูเครือข่ายได้มีโอกาสนำเสนอ ผลงานหรือการปฏิบัติงานของตน	3.44	0.64	ดี
19. ส่งเสริมให้ครูเครือข่ายเป็นผู้นำ ทางวิชาการ	3.54	0.51	ดีมาก

ตารางที่ 16 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการครองตนของครู (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
20. ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อครูเครือข่าย	3.56	0.50	ดีมาก
21. มีการจัดประชุมกลุ่มย่อยระหว่างครูต้นแบบกับครูเครือข่าย	3.41	0.60	ดี
22. เชิญชวนให้ครูเครือข่ายเข้าร่วมประชุม/อบรมทางวิชาการ	3.44	0.55	ดี
23. ติดตามการปฏิบัติงานของครูเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	3.38	0.54	ดี
24. ประเมินครูเครือข่ายด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.38	0.59	ดี
25. เปิดโอกาสให้ครูเครือข่ายได้ประเมินตนเอง	3.46	0.51	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.56	0.55	ดีมาก

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูต้นแบบปฏิบัติงานด้านการครองตนของครูมีค่าเฉลี่ยรวม 3.56 จัดอยู่ในระดับดีมาก ประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่จัดอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 15 ข้อ จัดอยู่ในระดับดี จำนวน 10 ข้อ โดยครูต้นแบบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และการมีส่วนร่วมในการจัดประชุม/อบรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.79 รองลงมาคือการปฏิบัติตนเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ และความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.74

ตารางที่ 17 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการ
ประสานงานกับชุมชน

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน	3.72	0.46	ดีมาก
2. จัดทำจดหมายข่าว เอกสารให้ ความรู้เผยแพร่สู่ผู้ปกครอง และชุมชน	3.41	0.64	ดี
3. บริการชุมชนด้านวิชาการ	3.46	0.60	ดี
4. เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	3.46	0.64	ดี
5. จัดกิจกรรมที่เอื้อให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม	3.51	0.64	ดีมาก
6. ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมของชั้นเรียน	3.31	0.69	ดี
7. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ ซักถามข้อสงสัย ทั้งด้านการจัด การเรียนการสอน และพัฒนาการ ของเด็ก	3.56	0.55	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.49	0.61	ดี

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูต้นแบบปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับชุมชนมีค่าเฉลี่ยรวม 3.49 จัดอยู่ในระดับดี ประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่จัดอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 3 ข้อ จัดอยู่ในระดับดี จำนวน 4 ข้อ โดยครูต้นแบบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.72 รองลงมาคือการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ซักถามข้อสงสัย ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการของเด็ก มีค่าเฉลี่ย 3.56

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามการรับรู้ของครูเครือข่ายเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ประกอบด้วยด้านสภาพของครูเครือข่าย และระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบ

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของครูเครือข่าย จำแนกตามสภาพ

สภาพภาพ	จำนวน n = 392	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	357	91.1
ชาย	35	8.9
2. อายุ		
26-30 ปี	24	6.1
31-35 ปี	33	8.4
36-40 ปี	34	8.7
41-45 ปี	111	28.3
46-50 ปี	148	37.8
มากกว่า 50 ปี	42	10.7
3. วุฒิกการศึกษา		
อนุปริญญา	7	1.8
ปริญญาตรี	376	95.9
ปริญญาโท	9	2.3

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของครูเครือข่าย จำแนกตามสถานภาพ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน n = 392	ร้อยละ
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
5-10 ปี	39	10.0
11-15 ปี	53	13.5
16-20 ปี	44	11.2
21-25 ปี	122	31.1
26-30 ปี	108	27.6
มากกว่า 30 ปี	26	6.6

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ครูเครือข่ายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 91.1 มีอายุระหว่าง 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.8 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 95.9 และมีประสบการณ์ในการทำงาน มาแล้ว 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.1

ตารางที่ 19 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.35	0.64	ดี
2. ด้านการครองตนของครู	3.30	0.66	ดี
3. ด้านการประสานงานกับชุมชน	3.39	0.62	ดี

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ครูต้นแบบปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการครองตนของครู และด้านการประสานงานกับชุมชน จัดอยู่ในระดับดี ทั้ง 3 ด้าน

ตารางที่ 20 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้านการจัดการเรียนการสอน

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. การให้คำแนะนำทางด้านการวางแผนการจัดกิจกรรม	3.37	0.61	ดี
2. การแนะนำทางด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมใหม่ๆ	3.36	0.64	ดี
3. การแนะนำเทคนิค วิธีสอน หรือรูปแบบการสอนใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างมาก	3.35	0.67	ดี
4. การแนะนำทางด้านการใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆ	3.29	0.63	ดี
5. การแนะนำเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ	3.53	0.57	ดีมาก
6. มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเป็นตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจน	3.30	0.65	ดี
7. มีการส่งเสริมศักยภาพเด็กเป็นรายบุคคล	3.26	0.70	ดี
8. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมให้กับเด็ก	3.27	0.63	ดี

ตารางที่ 20 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องพัฒนาการเด็ก	3.42	0.58	ดี
10. มีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง	3.34	0.64	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.35	0.64	ดี

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ครูต้นแบบปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยรวม 3.35 จัดอยู่ในระดับดี ประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่จัดอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1 ข้อ จัดอยู่ในระดับดี จำนวน 9 ข้อ โดยครูต้นแบบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในเรื่องการแนะนำเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.53 รองลงมาคือการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องพัฒนาการเด็ก มีค่าเฉลี่ย 3.42

ตารางที่ 21 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้านการครองตนของครู

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. การส่งเสริมด้านวิชาการ	3.36	0.62	ดี
2. สามารถแนะนำแหล่งความรู้ให้กับครูเครือข่ายได้	3.30	0.65	ดี
3. การส่งเสริมด้านบุคลิกภาพ	3.24	0.65	ดี

ตารางที่ 21 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้าน
การครองตนของครู (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
4. มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน	3.36	0.60	ดี
5. ปฏิบัติงานตามภาระและหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี	3.42	0.58	ดี
6. ให้การช่วยเหลืองานด้านอื่น ๆ ของ โรงเรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถ	3.39	0.62	ดี
7. มีส่วนร่วมในการดูแล และรักษา สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน	3.35	0.63	ดี
8. มีการนิเทศและให้คำแนะนำกับ ครูเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	3.19	0.71	ดี
9. เปิดโอกาสให้ครูเครือข่าย ได้เข้าสังเกตการสอน	3.15	0.73	ดี
10. ประเมินการปฏิบัติงานของ ครูเครือข่ายอย่างเป็นระบบ	3.20	0.71	ดี
11. มีการนำผลการประเมิน มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์	3.22	0.66	ดี
12. จัดให้ครูเครือข่ายได้แสดง ผลงาน/ผลการปฏิบัติงาน	3.28	0.70	ดี

ตารางที่ 21 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้าน
การครองตนของครู (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
13. ส่งเสริมให้ครูเครือข่ายได้รู้จัก การประเมินตนเอง	3.24	0.68	ดี
14. เปิดโอกาสให้ครูเครือข่าย ได้แสดงความคิดเห็น	3.32	0.67	ดี
15. ครูต้นแบบยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	3.35	0.66	ดี
16. มีความสนใจและติดตามงานของ ครูต้นแบบ	3.33	0.62	ดี
17. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วม โครงการกับครูต้นแบบ	3.40	0.63	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.30	0.66	ดี

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ครูต้นแบบปฏิบัติงานด้านการ
ครองตนของครูมีค่าเฉลี่ยรวม 3.30 จัดอยู่ในระดับดี ประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่จัดอยู่ในระดับ
ดี ทั้งหมด จำนวน 17 ข้อ โดยครูต้นแบบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในเรื่องการปฏิบัติงานตามภาระ
และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย 3.42 ส่วนรองลงมาคือประโยชน์ที่ได้รับจาก
การเข้าร่วมโครงการครูต้นแบบ มีค่าเฉลี่ย 3.40

ตารางที่ 22 ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้าน
การประสานงานกับชุมชน

การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. เข้าร่วมกิจกรรมกับทางชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	3.32	0.65	ด ¹
2. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง	3.50	0.56	ด ¹
3. มีการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในชั้นเรียน	3.35	0.65	ด ¹
ค่าเฉลี่ยรวม	3.39	0.62	ด ¹

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ครูต้นแบบปฏิบัติงานด้านการ
ประสานงานกับชุมชนมีค่าเฉลี่ยรวม 3.39 จัดอยู่ในระดับดี ประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่จัดอยู่ใน
ระดับดีทั้งหมด จำนวน 3 ข้อ โดยครูต้นแบบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ
ผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ย 3.50 รองลงมาคือการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในชั้น
เรียน มีค่าเฉลี่ย 3.35 ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มี
ค่าเฉลี่ย 3.32

ตอนที่ 4 สรุปผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล

ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูต้นแบบระดับอนุบาลทั้งก่อนได้รับการคัดเลือก
ให้เป็นครูต้นแบบและหลังการคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบมีความแตกต่างกัน คือ 1) มีการนำ
เทคนิค วิธีการและรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆ มาใช้ในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น
อันได้มาจากการศึกษาเพิ่มเติม การเข้าร่วมการอบรม และรูปแบบการนำเสนอผลงานของ
โครงการครูต้นแบบ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน 2) มีการนำรูปแบบการจัด

การเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้ามาใช้ เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ได้พูด ได้ลงมือทำ ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) มีการสอบถามความคิดเห็นของเด็ก โดยครูต้นแบบมองว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้เป็นสิ่งที่ดี เพราะไม่ได้จำกัดการเรียนรู้เฉพาะแต่ในห้องเรียน มีการพาเด็กออกไปศึกษานอกสถานที่ทำให้เด็กได้เรียนรู้จากของจริง จากสภาพการณ์จริง

ด้านการครองตนของครู

ในฐานะที่เป็นครูต้นแบบ นอกจากงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ครูต้นแบบต้องทำคือ การดูแลครูเครือข่ายถึงแม้ว่าโครงการครูต้นแบบได้สิ้นสุดโครงการไปแล้ว แต่การทำหน้าที่ของครูต้นแบบยังไม่สิ้นสุด มีการติดต่อและให้คำแนะนำกับเพื่อนครูทั้งที่เป็นครูเครือข่าย และเพื่อนครูทั่วไป การทำงานอย่างต่อเนื่องของครูต้นแบบทำให้ครูต้นแบบได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อันเป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของครูต้นแบบ นอกจากนี้แล้วครูต้นแบบมักจะได้รับเชิญหรือได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เข้าร่วมการประชุม อบรม หรือสัมมนา เพื่อรับรู้ข่าวสาร และความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม นับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากให้การขยายผลต่อเพื่อนครู เพื่อประโยชน์เหล่านั้นจะส่งผลต่อเด็กในชั้นเรียนของครูต้นแบบและของเพื่อนครูต่อไป ทำให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสขยายผลความรู้ของตนออกไปได้อย่างกว้างขวาง นอกจากเพื่อนครูของครูต้นแบบและครูเครือข่ายแล้ว ความรู้เหล่านั้นยังมีการส่งต่อกันเป็นเครือข่ายออกไปอีก การขยายผลความรู้แบบนี้เป็นการขยายผลอย่างรวดเร็ว ทำให้เพื่อนครูได้รับความรู้เช่นเดียวกับที่ครูต้นแบบได้รับ และทำให้ครูเครือข่ายสามารถขยายผลต่อเพื่อนครูได้ต่อไป

ครูต้นแบบส่วนมากไม่ได้ทำงานเพียงแต่งานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงการทำงานด้านอื่น ๆ ด้วย แล้วแต่ภาระงานที่ได้รับมอบหมายของแต่ละโรงเรียน ความเป็นครูต้นแบบนั้นมีอะไรหลาย ๆ อย่างที่บุคคลอื่นมองแล้วจะต้องมีความเป็นพิเศษกว่าครูธรรมดาทั่วไป ดังนั้นอาจจะทำให้มีผลต่อการได้รับมอบหมายงาน หรือมีงานในหน้าที่รับผิดชอบมากตามไปด้วย งานต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นนั้นอาจขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียน เช่น โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมทางด้านบุคลากร ครูต้นแบบก็ไม่ต้องควบตำแหน่งงานมากกว่าการเป็นครูในระดับชั้นอนุบาล แต่สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก บุคลากรไม่เพียงพอ ครูต้นแบบอาจจะต้องทำหน้าที่ในการเป็นครูฝ่ายวิชาการควบคู่ไปกับการเป็นครูในระดับชั้นอนุบาลด้วย นอกจากนี้ครูต้นแบบยังมีงานเพิ่มขึ้นในด้านของการต้อนรับครูจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่เข้ามาขอศึกษาดูงานทั้งทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเอกสาร รวมถึงการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการเชิญเป็นวิทยากรเมื่อมีการจัดอบรม หรือการประชุมทางวิชาการ ด้วยความเป็นครูที่มีอยู่ในตัวครูต้นแบบนั้น ภาระงานและ

หน้าที่ที่เพิ่มมากขึ้น ครูต้นแบบยินดีที่จะทำ และไม่ปฏิเสธ ซึ่งในการทำงานในหน้าที่อื่น นอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กในชั้นเรียน

ด้านการประสานงานกับชุมชน

การพาเด็กออกไปศึกษานอกสถานที่เป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงการใช้แหล่งเรียนรู้ของชุมชนให้เกิดประโยชน์ การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นั้นถือได้ว่าเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ของเด็ก เนื่องจากการพาเด็กออกไปศึกษานอกสถานที่ จะต้องใช้ผู้ดูแลเพิ่มขึ้น ดังนั้นก็ต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครองบางท่านสละเวลามาช่วยดูแลเด็ก รวมถึงการขอความร่วมมือในการติดต่อประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่จะพาเด็กไป ขอความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกเรื่องการเดินทาง การขอความร่วมมือต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับ ปฏิสัมพันธ์ของครูกับผู้ปกครอง นอกจากนี้แล้วการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในชั้นเรียน อาจจะเป็นในรูปของการเป็นวิทยากรพิเศษ การร่วมจัดเตรียมอุปกรณ์ให้กับเด็ก การร่วมตอบจดหมาย ข่าว ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครองแล้วยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้ปกครองกับเด็ก ได้มีกิจกรรมทำร่วมกันด้วย โดยส่วนมากการขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้รับการตอบรับ และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากบางโอกาสโรงเรียนต้องพึ่งพาผู้ปกครองและชุมชนในการขอความร่วมมือในด้าน แหล่งเรียนรู้ รวมถึงการขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ และในทางกลับกันชุมชนอาจจะมีการ ขอความร่วมมือจากทางโรงเรียน หรือจากครูด้วย ซึ่งหน้าที่ในส่วนนี้ครูต้นแบบมักจะได้รับ มอบหมายเพื่อประสานงานหรือดูแลงานทางด้านนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้แก่คนในชุมชน หรือการเป็นส่วนหนึ่งของงานบริการชุมชน ดังนั้นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นสิ่งที่สำคัญ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานของครูต้นแบบส่วนใหญ่จะไม่มีปัญหาอะไรที่ร้ายแรงมากนัก และ สำหรับครูต้นแบบบางคนอาจจะไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานเลย ส่วนปัญหาที่ครูต้นแบบ มักจะพบบ่อยก็คือ เรื่องของเวลาซึ่งเป็นที่รู้กันอยู่แล้วว่า ภาระงานและหน้าที่ของครูต้นแบบมีมาก บางครั้งอาจจะไม่ใช่งานที่อยู่ในชั้นเรียน เช่น การออกไปเป็นวิทยากรตามที่หน่วยงานต่าง ๆ ที่ขอความร่วมมือมา ทำให้ไม่สามารถอยู่ดูแลเด็กในชั้นเรียนได้ รวมถึงการจัดเวลา ให้สมดุลกับ ภาระงานที่ต้องทำ ซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหา สามารถทำได้เนื่องจากปัจจุบันนี้ห้องเรียน ระดับอนุบาลมักจะมีพี่เลี้ยงประจำห้องเรียนดังนั้นครูต้นแบบก็คลายความกังวลไปได้ว่าจะมีคน ดูแลเด็กในชั้นเรียน หรืออาจจะขอความร่วมมือจากผู้บังคับบัญชาในการขอครูท่านอื่นมาดูแลเด็ก

ในชั้นแทน รวมไปถึงการดูแลและจัดสรรเวลาทำงานของตนเองให้เหมาะสม ส่วนในเรื่องของการต้องการคำแนะนำหรือต้องการความช่วยเหลือ ครูต้นแบบก็สามารถเข้าไปขอคำปรึกษาได้จากผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารโรงเรียน หรือหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ท่านเหล่านั้นสามารถช่วยในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้แล้วบางครั้งก็ขอคำปรึกษาจากเพื่อนครูด้วยกัน โดยเพื่อนครูก็มักจะช่วยเราแก้ไขปัญหา หรือทำให้ปัญหาเหล่านั้นมันง่ายขึ้น

การเป็นครูต้นแบบโอกาสที่จะเป็นที่ปรึกษา รวมถึงการให้คำแนะนำเพื่อนครูด้วยกันเป็นสิ่งที่ทำอยู่โดยตลอด โดยส่วนใหญ่ที่มักจะเข้ามาปรึกษาก็เป็นในเรื่องเชิงวิชาการ หรือการจัดทำโครงการต่าง ๆ ซึ่งแนวทางในการให้คำปรึกษาก็แตกต่างกันไปแล้วแต่กรณี แล้วแต่เหตุการณ์ ส่วนวิธีการแก้ไขก็มีทั้งช่วยกันหาทางออกของปัญหานั้น แต่ถ้าสิ่งนั้นเกินกว่ากำลังที่จะสามารถทำได้ก็จะแนะนำให้ไปหาผู้ที่สามารถช่วยจัดการกับปัญหานั้นได้

ตอนที่ 5 สรุปผลการบันทึกการสังเกตการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล

ด้านพฤติกรรมของครู

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กในชั้นเรียน ครูต้นแบบมีการจัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้า โดยจัดทำเป็นรูปเล่มตามหน่วยต่าง ๆ โดยแผนที่จัดทำขึ้นมีการนำเสนอต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูงานเรื่องแผน และปรับแก้ไขก่อนนำมาใช้ ส่วนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ประกอบการสอนก็ได้มีการจัดเตรียมไว้ควบคู่ไปกับแผนด้วย สื่อที่ใช้มีความหลากหลายทั้งสื่อที่เป็นของจริง และสื่อที่เป็นของจำลอง (ของสำเร็จรูป) ในระหว่างการทำกิจกรรมในชั้นเรียน ครูมีการใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ในการดึงดูดความสนใจของเด็ก โดยการนำสื่อที่เตรียมมาให้เด็กดู หรือนำภาพมาให้เด็กดู เพื่อให้เด็กหันมาสนใจหน้าชั้นเรียน

การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก ครูพยายามที่จะดึงเด็กทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ดังจะเห็นได้จากการที่ครูตั้งคำถามแล้วเรียกชื่อเด็กตอบ ครูจะพยายามไม่เรียกชื่อซ้ำ โดยจะเรียกคนที่ไม่ได้ตอบให้มีโอกาสที่จะตอบบ้าง ซึ่งการตอบคำถามของเด็กถือได้ว่าเป็นการประเมินผลอย่างหนึ่งที่ครูใช้ นอกจากนี้แล้วครูยังมีการจัดทำแฟ้มผลงานเด็ก ส่วนในเรื่องของการสังเกตได้มีการจดบันทึกพฤติกรรมเด็ก ในบางโรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้เด็กได้ประเมินตนเอง โดยจัดทำในรูปแบบของกิจกรรมศิลปะ ซึ่งในใบงานของกิจกรรมศิลปะ ด้านล่างสุดของใบงานจะมีรูปสัญลักษณ์เป็นหน้าคน 3 แบบ คือ หน้ายิ้ม หน้าเฉย ๆ (ธรรมดา) หน้าบึ้ง เด็กจะเลือกกระบายสีที่รูปหน้าไหนก็ได้ตามความพอใจของตนเอง

ด้านพฤติกรรมของเด็ก

การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนเด็กให้ความสนใจดีมาก เด็กทุกคนสนใจในสิ่งที่ครูกำลังสอน ซึ่งเด็กมักจะแย่งกันตอบคำถาม เมื่อครูเรียกชื่อเด็กตอบ เด็กคนอื่นก็พยายามที่จะช่วยเพื่อนตอบ พยายามที่จะบอกคำตอบให้เพื่อน ในระหว่างที่ครูทำการสอนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กโดยตลอด เด็กเองก็มีการซักถาม และให้ความสนใจกับชิ้นงานที่ครูให้ทำเป็นอย่างมาก ตลอดการทำกิจกรรม เด็กมีการพูดคุยกัน แต่การช่วยเหลือซึ่งกันและกันยังเกิดขึ้นเฉพาะให้กลุ่มเพื่อนที่นั่งติดกัน ส่วนในเรื่องการรอคอยและการแบ่งปัน รู้จักการเสียดสละ ยังไม่ค่อยมีมากนัก เด็กมักอยากให้ตัวเองได้ส่งชิ้นงานก่อน โดยลืมในเรื่องของการรอคอย ในด้านของคุณลักษณะด้านร่างกาย เด็กบางคนก็ตัวใหญ่บ้าง ตัวเล็กบ้าง ครูมีการบันทึกพัฒนาการด้านน้ำหนัก และส่วนสูง อย่างสม่ำเสมอ ไม่มีเด็กคนใดมีผิดปกติในด้านการเจริญเติบโต ส่วนด้านสติปัญญา เด็กมีความกระตือรือร้นในการเรียน เมื่อถึงเวลาทำงานศิลปะก็พยายามที่จะสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง แต่ในบางโรงเรียนมีการเรียนร่วมของเด็กพิเศษด้วย ซึ่งด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ เด็กมีความร่าเริงแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเองและอยากที่จะแสดงออก อยากที่เป็นตัวแทน หน้าชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นการตอบคำถาม หรือการออกมาเป็นตัวแทนในการสาธิต นอกจากนี้ ด้านสังคม เมื่อครูให้หนึ่งเป็นกลุ่มยังมีเด็กบางกลุ่มที่จะจับกลุ่มเฉพาะคนที่ตนเองเลือก ทำให้ครูต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกลุ่มให้เด็ก การปรับตัวของเด็กก็ไม่มีปัญหา และด้านคุณธรรม และจริยธรรม บางโรงเรียนก่อนที่เด็กจะทำกิจกรรมได้มีการให้เด็กนั่งสมาธิ หรือไม่กี่จุดเทียน เพื่ออธิษฐานแล้วก็ส่งต่อกันไป เพื่อเป็นการให้เด็กได้สงบนิ่งและระลึกถึงคุณพ่อ คุณแม่ คุณครู และบุคคลต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเรียกสมาธิให้กับเด็ก รวมถึงการพูดเรื่องระเบียบวินัยไปพร้อม ๆ กัน

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมทั้งภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียน ขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียน แต่ละโรงเรียน โดยทั่วไปในชั้นเรียนก็จะมีสิ่งของต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน จะมากน้อยไม่เท่ากัน สิ่งของส่วนใหญ่มักจะถูกจัดวางไว้ในชั้นหรือตู้ที่วางไว้ติดกับผนังห้อง ขนาดของห้องเรียนส่วนมาก จะไม่สอดคล้องกับจำนวนเด็ก เนื่องจากจำนวนเด็กของแต่ละชั้นมีจำนวนมาก ทำให้อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ มากตามไปด้วย ส่งผลให้พื้นที่ใช้สอยภายในห้อง น้อยลง นอกจากนี้การตกแต่งห้อง ความสะอาด รวมถึงแสงสว่างภายในห้องที่ต้องใช้แสงไฟ ช่วยตลอด ในส่วนของสนามเด็กเล่น มักจะไม่เพียงพอต่อความต้องการทำให้ต้องแบ่งเป็น ช่วงเวลาในการลงใช้สนามเด็กเล่น อาคารที่ใช้เป็นห้องเรียนยังไม่เหมาะสมสำหรับเด็กมากนัก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของบันได โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของห้องสุขา ที่มักจะอยู่ไกลกับระดับ ชั้นอนุบาล ไม่มีการกระจายตัว มีอยู่จุดเดียว ทำให้ไม่สะดวกต่อเด็ก รวมถึงตึกระดับชั้นอนุบาล ในบางโรงเรียนจะอยู่ด้านหลัง ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาในการรับและส่งเด็กในช่วงฤดูกลางฝน รวมถึง

บางโรงเรียนห้องอยู่ใกล้กับบริเวณของครัว ทำให้ประสบปัญหาเรื่องกลิ่นอาหาร ในด้านของความปลอดภัยนั้น โรงเรียนส่วนมากไม่มีรั้วที่เป็นเฉพาะของระดับอนุบาล ดังนั้นมีการใช้พื้นที่ร่วมกับประถมด้วยกันทำให้การรักษาความปลอดภัยเป็นไปได้ค่อนข้างยาก ซึ่งจะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของประจำชั้นแต่ละห้อง